

ОРГАНІЗАЦІЯ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ІЗ ЗАСТОСУВАННЯМ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ

Гончарук Віталій

Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини,

Гончарук Валентина

Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини

Події останніх двох років привернули увагу всього суспільства до технологій дистанційного навчання. Пандемія COVID-19 майже унеможливила очне навчання, а дистанційне стало єдиною доступною формою в системі вищої освіти. Дистанційне навчання – одна з форм навчання, яка виникла й удосконалювалася разом з розвитком Інтернет-технологій і зараз має чіткі характерні ознаки, принципи й певні методичні напрацювання. Дотепер дистанційне навчання призначалося, зазвичай, для дорослих людей або здобувачів освіти, які прагнули поліпшити та поглибити свої знання, вміння в певній галузі. Методика проведення дистанційних занять знаходиться нині в процесі становлення, а принципи дистанційного навчання та його особливості стали серйозними викликами для системи освіти в цілому.

Відповідно до загальних тенденцій розвитку університетської освіти у країнах світу, впровадження дистанційних технологій та педагогічного експерименту щодо трансформації традиційного заочного й навіть денного навчання в дистанційну форму впродовж тривалого часу відбувається і в закладах вищої освіти України [2]. Тому що дистанційне навчання як освітня технологія може бути легко інтегроване в будь-яку форму навчання. Дистанційні технології призначені для трансляції навчального матеріалу в будь-який час та в будь-яке місце, зручне для отримання здобувачами вищої освіти.

Теоретичні та практичні аспекти дистанційного навчання розглядалися у працях як зарубіжних, так і вітчизняних науковців: J. Adams, F. Bodendorf, H. Dichanz, B. Eckert, G. Hoppe, J. Kettunen, H. Lobin, O. Алексеева, A. Андреева, B. Бикова, B. Ващенко, B. Дядичева, K. Колос, B. Куклева, B. Кухаренка,

А. Манако, Є. Полат, О. Рибалко. А. Хуторський пропонує таке визначення дистанційного навчання: «це навчання, при якому віддалені один від одного суб'єкти навчання здійснюють освітній процес за допомогою засобів телекомунікацій» [4]. Більшість авторів-дослідників у понятті «дистанційне навчання» виокремлюють і науково обґрунтовують такі його складові, як: навчання у синхронному й асинхронному режимі; суб'єкти навчання; компоненти навчального процесу (цілі, зміст, методи, організаційні форми, засоби навчання); засоби ІКТ.

Одним із шляхів розв'язання проблем ефективності навчання є створення окремих педагогічних програмних засобів для кожного предмета. Але цей процес є дуже витратним як з огляду на матеріальні, так і на часові ресурси. Отже, постає питання розробки технологій, використання яких було б зручним як для користувачів, так і для розробників систем дистанційного навчання.

Сучасні освітні технології сприяють поступовому зміщенню співвідношення «освіта – самоосвіта» до домінування самоосвіти. Швидкий розвиток сучасної науки, постійне нарощування інформації, підвищення вимог до будь-якого фахівця щодо його професійної компетентності потребують від кожної особистості прагнення й уміння систематично та наполегливо займатися самоосвітою. Створення системи підготовки викладачів і здобувачів освіти до самоосвіти – багатоаспектна проблема, що охоплює питання навчально-методичного, технічного, програмового, інформаційного, лінгвістичного, організаційного, психологічного забезпечення.

Дистанційне навчання повинно опиратися на сучасні принципи, які подають у своїх працях В. Биков [1, с. 85–86] і Н. Клокар [3, с. 39]: адаптивність – забезпечується індивідуальний темп проходження навчання, передбачається самостійний вибір здобувачем навчального курсу, де й коли зручно навчатися, а також термінів консультацій і складання іспитів; гуманістичність – полягає у спрямованості навчання та всього освітнього процесу на задоволення потреб й інтересів людини, у створенні максимально сприятливих умов для оволодіння здобувачами вищої освіти соціально накопиченим досвідом; гнучкість і мобільність – створення інформаційних мереж, банків матеріалів для

дистанційного навчання, що дозволить здобувачеві вищої освіти коригувати або доповнювати свою освітню програму.

Використання інноваційних технологій дистанційного навчання передбачає наочне та образне подання інформації викладачем, створення відеотеки для ілюстрації інформаційного матеріалу: електронних конспектів лекцій, які дозволяють об'єднати слайд-шоу текстового і графічного супроводу (фото, діаграми, малюнки), з комп'ютерною анімацією тексту, показом документальних записів; виконання здобувачами освіти електронних тестових завдань, самостійної й індивідуальної роботи, проєктів і т. п.

Література

1. Биков В. Ю. Дистанційне навчання в країнах Європи та США і перспективи для України. Биков В. Ю., Гриценчук О. О., Жук Ю. О. *Інформаційне забезпечення навчально-виховного процесу: інноваційні засоби, технології*: монографія. Київ : Атіка, 2005. С. 77–140.

2. Герасименко І. В. Методика використання технологій дистанційного навчання в підготовці бакалаврів комп'ютерних наук: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. пед. наук: 13.00.10. Київ, 2014. 21 с.

3. Клокар Н. І. Методологічні основи запровадження дистанційного навчання в системі підвищення кваліфікації. *Шлях освіти*. 2007. № 4 (46). С. 38–41.

4. Хуторской А. В. Практикум по дидактике и современным методикам обучения. Санкт-Петербург : Питер, 2004. 541 с.

ФОРМУВАННЯ ЧИТАЦЬКОЇ НАВИЧКИ НА УРОКАХ ЛІТЕРАТУРНОГО ЧИТАННЯ

Драбосюк Анастасія

Комунальний заклад вищої освіти «Луцький педагогічний коледж»

Волинської обласної ради